Info skei

industriAll EUROPEAN TRADE UNION

št. 6 z dne 5.7.2022 *www.skei.si* *berimo Info SKEI, da izvemo več in prej*

Doma

Pred nami je poletje, čas počitnic in čas, ko si večina vzame dneve za oddih. Konec meseca junija je tudi skrajni rok za izplačilo regresa za letni dopust za leto 2022. SKEI Slovenije vsako leto naredi analizo višin izplačanih regresov v podjetjih, kjer imamo organiziran sindikat. Kaj opažamo? Da so zneski praviloma višji. Seveda pa se je o njih potrebno pogajati in ne dopuščati delodajalcem enostranskih odločitev.

Če kdo od članov regresa ni prejel, naj nam to sporoči. Če ne bo šlo drugače, bomo podali prijavo na inšpektorat za delo. Prej pa bomo seveda poskušali na kršitev opozoriti delodajalca.

Najnižji znesek regresa za leto 2022 znaša za dejavnost kovinskih materialov in livarn in za kovinsko industrijo 1.100,00€, za elektroindustrijo pa 1.125,00€.

V juniju so se nadaljevali pogovori o novem plačnem modelu za dejavnost elektroindustrije, kjer delovna skupina sestavljena iz predstavnikov GZS, ZDS in SKEI išče rešitve, ki bi obračune plač v podjetjih naredilo preprostejše in bolj razumljive. Jeseni bomo ugotovitve, rešitve in ovire predstavili na skupni konferenci.

V zaključevanju so opravila za kongres ZSSS, kjer bo edina kandidatka za predsednico ponovno Lidija Jerkič. SKEI Slovenije bo imel na kongresu pomembno vlogo, kajti število delegatov SKEI je daleč največje. Verjamemo, da bo predsednica tako ZSSS kot SKEI tudi v naslednjem mandatu vodila uspešno.

Člane SKEI še vedno vabimo, da se prijavijo na tradicionalni, dvodnevni pohod: https://skei.si/novice/658/tradicionalni_dvodnevni_pohod_clanov_skei_29_30_8_2022/

Ekonomski in demografski podatki

V aprilu 2022 je izvoz znašal 4,2 milijarde EUR, uvoz pa 4,7 milijarde EUR. V primerjavi s prejšnjim aprilom je bil izvoz višji za 28,8 %, uvoz pa za 42,6 %. Rast je bila zaznana tako pri trgovanju z državami članicami EU kot s preostalimi državami.

Za 1. četrtletje 2022 je povprečna mesečna bruto plača zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah znašala 1.196,05 EUR in je bila od plače za prejšnje četrtletje nominalno višja za 1,6 %, realno pa za 0,5 %.

V primerjavi s 1. četrtletjem prejšnjega leta je bilo v prvem letošnjem četrtletju opravljenih za 5,7 % več delovnih ur, vendar pa je posamezna zaposlena oseba v povprečju opravila nekoliko manj delovnih ur.

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je v 1. četrtletju 2022 na ravni vseh dejavnosti SKD skupaj znašal 106 %. Dodana vrednost je

predstavljala 22 % vseh prihodkov od prodaje, stroški dela pa so zajemali 57 % dodane vrednosti.

Manj kot 1 % vseh podjetij v Sloveniji, ki so bila povezana v večnacionalne skupine podjetij pod domačim nadzorom, je v letu 2020 ustvarilo 22 % vsega prihodka v Sloveniji in zaposlovalo 11 % vseh oseb, ki so delale.

Skupna vrednost industrijske proizvodnje je bila v aprilu za 0,4 % višja kot mesec prej. Zvišala se je v predelovalnih dejavnostih, in sicer za 0,8 %, v dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro ter v rudarstvu pa se je znižala za 17,5 % oz. za 3,3 %. Vrednost industrijske proizvodnje se je na mesečni ravni dvignila pri izdelkih za široko porabo za 1,6 %, medtem ko je pri izdelkih za investicije upadla za 0,9 % in pri izdelkih za vmesno porabo za 0,7 %. Na letni ravni je skupna vrednost industrijske proizvodnje narasla za 2,1 %. V rudarstvu in predelovalnih dejavnostih je bila vrednost proizvodnje višja za 19,3 % oz. za 5,4 %, medtem ko je bila v dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro nižja za 34,7 %.

Zaposlene osebe so nekaj manj kot 70 % razpoložljivega delovnega časa porabile za efektivno delo, nekaj več kot četrtino pa v obliki odsotnosti z dela (največ zaradi koriščenja rednega letnega dopusta in interventnega ukrepa delodajalčeve napotitve na začasno čakanje na delo).

V podjetjih in organizacijah so za programe izobraževanja namenili skupno skoraj 263 mio. EUR, kar predstavlja 0,54 % celotnih stroškov dela. Stroški izobraževanja so bili precej višji kot v 2015, po drugi strani pa se je delež podjetij, ki so omogočila izobraževanje, zmanjšal.

V aprilu 2022 je število delovno aktivnih oseb ponovno doseglo najvišjo vrednost, in sicer jih je bilo nekoliko več kot 918.300. Število delovno aktivnih oseb v turizmu se povečuje**.**

Več gospodinjstev kot leto prej je mesec preživelo lahko oz. zelo lahko (2021: 28 %; 2020: 20 %). Ob pijači ali kosilu/večerji se je vsaj enkrat na mesec družilo manj oseb kot pred epidemijo covida-19 (2021: 68 % oseb; 2019: 93 %).

Prag tveganja revščine je znašal 771 EUR na mesec, pod njim je živelo 11,7 % prebivalcev Slovenije. Tveganju socialne izključenosti je bilo izpostavljenih 13,2 % oseb.

V letu 2020 je na novo nastalo 17.306 podjetij ali za 12,4 % manj kot v letu 2019. Njihovo število se je zmanjšalo v skoraj vseh področjih dejavnosti, razen v predelovalnih dejavnostih, dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro in v gradbeništvu.

V maju 2022 je bila inflacija v Sloveniji na enaki ravni kot v Nemčiji in nekoliko višja od povprečja v območju evra. Slovenski potrošniki in podjetja pričakujejo rast cen tudi v prihodnje.

V letu 2021 je vrednost prodaje industrijskih proizvodov in storitev znašala 27,7 milijarde EUR, od tega je bilo 3,2 milijarde EUR ustvarjene s prodajo motornih vozil, prikolic in polprikolic.

V maju so bile cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih višje na mesečni (za 2,6 %) in letni ravni (za 22,5 %). Najbolj so se dvignile cene v oskrbi z električno energijo.

V standardih kupne moči je bil BDP na prebivalca v Sloveniji v 2021 za 10 % nižji od povprečja v EU-27, dejanska individualna potrošnja na prebivalca pa za 13 % nižja. Cene hrane, pijače in tobaka so bile nižje kot v Avstriji in Italiji.

V primerjavi s plačo za marec je bila povprečna bruto plača za april nižja, in sicer nominalno za 0,3 %, realno pa za 2,8 %. Najvišja je bila v finančnih in zavarovalniških dejavnostih.

Gospodarsko razpoloženje se je poslabšalo tako na mesečni kot tudi na letni ravni. Na to je najbolj vplival kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih.

Poslana strokovna gradiva

- Primerjava plač marec 2022 / marec 2021
- Sindikalna lista za junij 2022

Aktivnosti sindikalnih podružnic:

- vse sindikalne podružnice: pogajanja za regres
- Metalflex Tolmin: pogajanja za PKP

25. junij, dan državnosti

Dan državnosti je slovenski državni praznik, ki zaznamuje spomin na 25. junij 1991, ko je Slovenija uradno postala neodvisna. Na ta dan sta bili sprejeti Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije.

Število prebivalcev naraslo skoraj za Maribor

Na začetku leta 2022 je v Sloveniji živelo 2.107.180 prebivalcev; to je nekaj več kot 107.000 več kot na začetku leta 1991 ali skoraj toliko, kolikor prebivalcev živi v občini Maribor. 91,8 % prebivalcev Slovenije je leta 2021 imelo slovensko državljanstvo, sledili pa so prebivalci z državljanstvom ene izmed drugih držav, nastalih po razpadu Jugoslavije, bilo jih je 6,5 %. Med njimi je bilo največ državljanov Bosne in Hercegovine (skoraj 82.000 ali 3,9 % prebivalcev Slovenije).

Izboljšuje se izobrazbena raven prebivalcev Slovenije. Od leta 2011 naprej je delež prebivalcev Slovenije s končano srednjo šolo (starih 15 ali več let) ostal precej stabilen, gibal se je med 52,3 % in 53,3 %. Večje razlike so med prebivalci z doseženo osnovnošolsko in terciarno izobrazbo. Delež prvih je 2011 znašal 29,2 %, v 2021 pa 22,2 %, zmanjšal se je torej za 7 odstotnih točk. Ravno obrnjeno velja za prebivalce Slovenije z doseženo terciarno izobrazbo: v 2011 jih je bilo 17,5 %, v 2021 pa 25,0 %.

Stanje na trgu dela dobro

Razmere na trgu dela so bile v letu 2021 ugodne, delovno aktivnih prebivalcev (900.262) je bilo največ od leta 1991. Stopnja anketne brezposelnosti je bila med najnižjimi, odkar izvajamo raziskovanje (4,7 %). Stopnja prostih delovnih mest je bila v 1. četrtletju 2022 najvišja po letu 2008, znašala je 3,0 odstotka.

Najvišja je bila v gradbeništvu (7,6 %) in gostinstvu (6,6 %), najnižja pa v dejavnostih oskrba z električno energijo, plinom in paro (0,5 %) in javne uprave, obrambe in obvezne socialne varnosti (0,3 %).

S povprečno mesečno plačo lahko kupimo več dobrin

Primerjati plače skozi daljše časovno obdobje ni preprosto; pri primerjavi cen in plač od leta 1991 do danes je treba vedeti, da smo v Sloveniji v tem obdobju prešli iz dinarjev na uporabo bonov, nato tolarjev in nazadnje evrov. Razliko v višini povprečne plače zato najbolje ponazorimo s tem, koliko neke dobrine smo lahko s tem denarjem kupili v letu 1991 in koliko danes. Leta 2021 smo tako v primerjavi s 1991 lahko kupili, na primer, 1.068 kg več belega sladkorja, 139 kg več kruha ali 19 več moških kavbojk.